

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Januárius' 21dikén, 1823.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, Dec. 24d. Azon félelem, hogy a' Jantsárok, az Udvar hatalmas kedveltjének megbuktatását egyedül magok munkájának tartván, az által talán az Igazgatásba nagy befolyásokat reménylhatték, teljesen eloszlott. Halet Efendinek bűnös voltát, egész egyenességgel, de egyszersmind olly keménységgel is jelenté - ki a' Szultán, hogy tekintetéből az által, legkissebbet sem vesztett, 's popularitása még inkább nevedett. A' Jantsárok éppen nem tettek próbát az iránt, hogy törvényeket szabnának a' Nagy - Úr elébe, vagy tőle különös kegyelmeket csikarnának - ki; sőt csendesebben viselik magokat, mint akármikor is, 's barátjoknak ismervén a' Nagy - vezért, nincsen is semmi okok a' kedvetlenségre. A' legszorosabb rend uralkodván közöttök; 's seregeknek nevezetes része, rövid időn, részint Görög Országba, részint pedig a' Persa határ - szélekre indítatván, nem lehet tőle tartani, hogy a' dolgok mostani állapotja megzavartatnék.

Az új Kapudán Basa nagy buzgósággal folytatja hivatalát. Az egész tengeri osztályt új rendbe hozza, 's egyre készíteti az új hajókat. Tulajdon károk tanította arra a' Törököket, hogy nagy hadi hajóknak, a' Görögök ellen, semmi hasznokat sem vehetik. Ezek ugyan is sokkal okosabbak voltak, minthogy azon nagy hajókkal szállottak volna szembe; 's a' ki az egész hadnak történeteit ismeri,

tudja, hogy valóságos tengeri viadal egy sem történt. Mind azon károkat, melyeket az Insurgensek a' török hajós - seregben tettek, úgy azon ijjedtséget is, melly különösen a' Tenedosi utóbbi történet olta lepte - el a' török tengeri népet, egyedül a' görög gyűjtő - hajók okozták. Mellynélfogva meghatározá a' Kapudán Basa, hogy ezentúl csupán Korvetekkel, Briggekkel 's más apróbb és könnyebben mozogható hajókkal fog dolgozni.

Az Insurgensek azonban, nagy fontosságú dolognak tartván azon szolgálót, mellyet nekik gyűjtő - hajójik újobban tettek, 's azoktól még többeket is várván, azoknak számokat mind untalan szaporítják. Sőt Ipsarában egy nagy expeditionnak kikészítésén is munkálódnak, mellyel az Archipelagusnak egyik szigetén szándékoznak kikötni. Tartanak tőle, nehogy Scio szigetét érje ezen sors, melly éppen most kezd omladékaiból emelkedni. Neveli ezt a' gyanút amaz, alkalmasint költeményen épült hír is, melly szerint a' Hydrai Senatus, az említett szigetet az Ispariotáknak ajándékozta volna. Mások ellenben úgy vélekednek, hogy Metellinre vagy Tinóra, sőt ha valósággal fundamentomon épült a' dolog, még leghihetőbb hogy Tenedos' megtámadására vannak irányozva az Insurgensek' célzásai. Ezt mutatja az is, hogy darab idő olta számos apró hajójik vannak a' Smyrnai tengeröbölben, 's fenyegetik a' várost.

Jóllehet a' Porta mélyen halgat is hadi planumairól, de az itten tett rendelé-

sek bizonyítják, hogy Morea ellen a' telen által is folyni fog a' háború. Az új Seraskier Dschelal-Basa, ezelőtt két héttel menvén Seresen keresztül, már az Ármadánál is van. Azt mondják, hogy még megérkezése előtt, Odysseus vezélése alatt, megverettettek volna az Insurgensek.

Meg van határozva, hogy a' Persa határszélekre is marschirozzanak Jantsár Regementek. Hanem ezen csata-mezőn darab idő oltá, a' kardnál nagyobb ostor uralkodik. A' cholera morbus nevezet alatt ismeretes pestises vérhas ugyan is, Azsiának nagy részén pusztítván, szinte Syriáig harapódzott, úgy hogy az Aleppói ruinák' lakosai is, kéntelenek utolsó mendedékeket odahagyni.

Az Armeniai Patriarcha, tulajdon Eklésiájának szorgos kérésére, hivatalából letétetett. A' fő városbeli mindenféle Keresztyén felekezetek, különös nyájassággal tractáltatnak; 's a' mennyire tudósításaink terjednek, a' tartományokban sem bannak velek különben. Különös azonban a' török Uralkodásnak azon büszkesége, hogy az idegenek előtt, az effélékkel nem dicsekszik; úgy hogy nem kevés munkájokban kerül a' külső Követségeknak, hogy azon számos nagyúri parancsolatokat kéz alatt megtudhassák, mellyek által minden rendű Töröknek, különösen pedig a' Katonaságnak, erősen meghagyatik, hogy a' Raajak iránt kíméllyel legyenek.

Spanyol Ország.

A' Gazette de France, következő, Dec. 29diki tudósításokat közöl Jan. 7d. a' spanyol szélekről: „Belaguer városát (Leridától éjszakra Cataloniában), mellyet számos Pattantyússág oltalmazott, a' Royalisták Dec. 22d. megtámadták, 's Molto vezér 900 ember segítségével ostrommal elfoglalta. 14 ágyú jutott a' győ-

zedelmesek' kezére. Ez a' történet, 's Romagosának a' Seoi várból tett kicsapásai, nemkülönben a' Mina számára rendelt szállításnak elvétele, újra kezdik ébreszteni a' Royalisták' reménységeit, kiknek számokat nevelik azon békételemek, kiket a' Revolutiósok' zabolátlansága elkedvetlenített. — Egy hiteles személy, ki a' Cerdagnából jött-viszsa, azt a' hírt hozta, hogy Pobla de Lillet' táján némelly hadi eszközökkel terhelt 40 öszverből álló újabb szállítást is, mellyet Oberster Costa 16—1700 emberrel kísért, elraboltak a' Royalisták. A' Royalisták' vezérei, Don Thomas Costa (Misas), kivel Saperes (Caragol) egyesült, öszvecsaptak a' kísérettel, 's az Obestert, nevezetes vesztességgel, hátravonulásra kényszerítették. Azon szállítás, mellyet Olianánál Don Pablo Miralles vett-el, 120 öszverből állott, 's a' azok nem 30,000, hanem 100,000 Piasztert vittek, mellyből 80,000 az Ármada számára volt szánva; 20,000-et pedig a' Barcelonai kereskedőség küldött ajándékkul, a' Castellfolitnál és Puycerdánál győzedelmeskedetteknek. Ezen summán kívül volt még az említett szállításban 2000 kész mundér, 2000 köpenyeg és 600 puska. A' 100—110 ember kísérrők között egy sem menekedett-meg. — A' Cerdagnában négy Papot agyon löttek a' Mina emberei. — A' 18 és 40 esztendő közt lévő férfiaknak sorsvonása a' katonai szolgálatra, vagy a' mint ott nevezik, a' Quinta erősen foly. Egy Ginesta nevű Puycerdai Notáriust, négy gyermek atyját is érvén e' sors, ki kelle neki állani. — A' mint hallik, Generális Odonnel szinte Vittoriáig nyomult. Célja, mint mondják az, hogy az Ebrón általkelvén, Merinóval és Cuevillással egyesülhessen Castiliában, mellynek lakosai nagy részint royalistai gondolkozásúak, 's ott egy nevezetes megtámadó hadierőt formálhasson.

Újabb francia levelek következőket közlenek a' spanyol szélekről: „Perpignan, Dec. 31d. Urgel mindegyre ostrom alatt van; azonban úgy látszik, mintha ezen városnak erősségét, nem is akarnák tulajdonképen ostromolni. A' spanyol Cerdagnának csaknem minden arravaló lakosai fegyvert fogtak, 's már eddigelé öt Compania organisalva is van. Puycedában Oberster Miranda commandíroz; az itt lévő őrizet-sereg, melly 700 emberből állott, a' Canariai Regimenttel neveltetett.“ — Bayonne, Jan. 2d. Sz. Sebestyénbe hadi készülétek vitettek a' végett, hogy ezen helyet védelmező-állapotba tchessék. Az említett helynek egyik külső-városában pestises betegség uralkodik, 's kevés napok alatt többet elhordott száz embernél. — A' spanyol szökevények készülöbe vannak a' belső részek felé, 's még azok is engedni tartoznak ezen rendszabásnak, a' kik még 1820 előtt jöttek közinkbe. — Úgy hallik, hogy Iratiban szükségét látván az Insurgensek eleség' dolgában, az erősséget odahagyták.“

Spanyol Amerika.

Generális Mantilla, a' columbiai tengerpartokon lévő seregek' fő vezérére neveztetett, 's most Rio de la Hachában van. Generális Paez, Puerto-Cabelló' ostromát kormányozza, Gen. Soublotte pedig még mind Valencia és Caraccas között van. — Morales, Maracaiboból beljebb ment valami titkos expeditio végett, 's az említett városban 200 embert hagyott őrizetül. Tengeri ereje két 44 ágyús Fregatból, egy 28 ágyús Brigból 's négy öt lapos hajóból állott. — Generális Bolívar Guayaquilban van. Az Igazgatóság két stafétát küldött utána olly kéréssel, hogy jönné-viszsa Columbiába. A' Congressus nincs megelégedve újabbi mozdulásaival.

Éjszak - Amerikai egyesült Státusok.

A' New-Yorki Commercial-Advertiser nevezetes cikkelyt foglal magába, mellyet (mond a' Courier) ezennel kivonásban közlünk: „Gyakran ösztönöz bennünket a' szükség, hogy Cuba szigetének partjaira, hol a' tengeri rablók lappanganak, őrizet-seregeket állítsunk. A' Praesidens ment lenne az egész világ előtt, ha ezen rabló barlangokat, mellyek minden nemzetek' jussaival ellenkeznek, elpustította volna. Mi pedig mit tettünk? Néhány fegyveres hajójinkat, mellyek kereskedésünket nem védelmezhettek teljes mértékben, azon vizekre küldöttük. Azonban a' National-Intelligencer olly dolgokat emleget, mintha Igazgatóságunk gyanúba vette volna Nagy-Britanniát az iránt, hogy Cuba szigetének némely részeit el akarná foglalni. Úgy látszik továbbá, mintha némelyek attól tartának, hogy az egyes részeknek elfoglalása, utóbb az egész szigetnek elfoglalását is maga után vonhatná, 's az, kereskedésünkre nézve, némely inconsequentiák' kútfejévé lehetne. Ezen esetben már, szemrehányásokat tehetne magának Igazgatóságunk, a' maga tunyasága és tehetetlensége iránt; mellyért is ideje, hogy a' Congressus ezen tárgyat illendő fontolásra vegye.“ — Ezen cikkelyre következő megjegyzést teszi a' Courier Jan. 4d. „Egy New-Yorki Újság-levél, Cuba szigetének az Anglusok által leendő elfoglaltatásáról, nevezetes cikkelyt közöl. Ezen tárgyban magunk is vettünk már némely fontos tudósításokat; de a' mellyek' közlésének még nem jött-el az ideje. Affelől azonban bizonyosok vagyunk, hogy Igazgatóságunk soha meg nem engedi, hogy Cuba, az egyesült Státusok' kezére kerüljön, kik Floridával már különben is bírnak, más részről ellenben, kereskedésünknek bator-

sága veszedelmeztetvén azon tengeri rablók által, kik Cuba partjának mentében védelmet találnak, az elválasztó védelem-rendszabásokat, tőlünk, a' szorgos szükség kívánja."

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Anglus Udvarhoz rendelt új spanyol Követ, Admirális Jabat, Dec. 30d. érkezett meg Londonba.

Lord Cuningham, a' külső dolgokra ügyelő Miniszteriumnál Al-Státus-titoknoknak neveztetett.

Londonban, 1821. Dec. 11dikétől 1822. Dec. 10dikéig 18,865 személyek temetettek el, 's 23,373-an kereszteltettek.

4605-en két esztendő korokig,
2033-an 2 és 5 esztendő között,

942-en 5 — 10 — —

449-en 10 — 20 — —

1348-an 20 — 30 — —

1905-en 30 — 40 — —

1995-en 40 — 50 — —

1826-an 50 — 60 — —

1502-en 60 — 70 — —

1225-en 70 — 80 — —

680-an 80 — 90 — —

140-en 90 — 100 — —

1. 100 esztendő korában

1. 101 esztend. holtak-meg.

Ezen esztendőben 414 személlyel holt több meg, mint az az előtt valóban.

Canning Úr tudtokra adá a' külső Követségeknél, hogy a' Cuba szigetéhez küldött hajós-osztálynak egyedül az a' célja, hogy a' kereskedést, a' tengeri rablók ellen oltalmazza.

A' Dublini tiszti-hívtalok egyre tesszik hódoló tiszteleteket a' Vice Királynál, hogy megmutassák, mennyire részt vesznek, a' minapában rajta esett történetben.

A' Corki Grófságban újra izgágáskodni kezdenek a' Whitesboyk.

A' Columbiai Szabad-státusnak új Követje Raverga Úr, megérkezett Londonba, 's Státusa' külső dolgokra ügyelő Miniszterének, Gualnak hivatalos kinyilatkoztatásával, hogy t. i. Zea Úr, 1821. Oct. 15 oltá, minden meghatalmazás nélkül lett volna az alkudozásokra és költsönözésekre nézve, erősen megremített minden Speculánsokat.

Nyugoti-India.

A' Hayti (St. Domingói) Ujság közli azon Státusnak állapotjáról: „Szabad-státusunk mind inkább-inkább kezd virágozni. Keleten már minden törvényes és polgári tiszti-hívtalok béállítottak; a' közönséges szolgálat rendiben megyen; rendszabásainknak jótéteményeit teljes mértékben érzik új Polgár-társaink. A' St. Domingói Universitas újra felállítottatik a' Hayti Igazgatás' ügyelése alatt. Azon ébresztéseket, mellyeket már eddig nyert, még többekkel neveli a' Státus' feje; a' fő városbeli nemzeti Lyceumból vitetnek Profesork a' franczia nyelv tanítása végett; a' közönséges szabad leczkék rövid időn elkezdődnek, 's a' nemzeti Könyvtár is megfundáltatik. A' Papság, mellyet olly Praelatus kormányoz, kinek jeles virtusait mind az Anyaszentegyház mind a' Világ bámúlja, Fő-pásztorának példáját készen követi."

Franciaország.

Egy királyi határozás azt rendeli, hogy azon Cardinálisok, kik egyszersmind franczia Pairek, a' Herczegek' padján, az Érsek és Püspök Pairek pedig a' Grófok' padján fognak ülést, 's részesek azoknak minden jussaikban is.

Pommerevil, a' maga idejében híres Pattantyús Generális, életének 77d. esztendejében, mostanában megholt. Midőn

Bonaparte a' hadi iskolába bévétetett, ez a' Tiszt examinálta - meg.

Azon hamis híreknek megczáfolására, hogy Madritban némelly nyughatatlanító történetek estek volna, így szól az Etoile: „Az a' Kurír, melly a' szövetséges nagy Hatalmasságok nyilatkoztatásának Madritba vitelére rendeltetett, Dec. 24d. indult el Párizsból, mellynélfogva a' spanyol Uralkodás' és Cortesek' válasza, csak Jan 9d. vagy 10dikén érkezhetik meg Párizsba.“

A' francia Udvarnál lévő orosz császári Nagykövet, Gróf Pozzo di Borgo, Jan. 9d. nagy diplomaticai vendégséget adott, mellyen jelen voltak a' Minister-tanács Praesidense Gróf Villele, a' külső dolgokra ügyelő Minister Vicomte Chateaubriand, az orosz Udvarnál lévő francia Nagykövet Gróf de la Ferronnays, és a' spanyol Követen Herczeg San Lorenzón kívül, minden más idegen Nagykövetek és Követek.

A' Moniteur így szól Jan. 9d. „A' Quotidiene azt a' hamist hirt közlé Dec. 17d., hogy a' Keleti-pyrenaeumi 3d. Brigada' Commendánsa Vicomte de Vasserot, Minának köszöntését, annak Adjutansa által elfogadta, 's a' mint azután néhány nappal, a' Bourg-Madamei úton Generalis Minával találkozott, annak követőjinek azt mondotta volna, hogy a' visszaköszöntésnek most nem lenne ideje. Előttünk a' bizonyosság (mond továbbá a' Moniteur), hogy ezen tudósításnak legkissebb fundamentoma sincs, mellyet ezennel kötelességünknek ismerünk megczáfolni, és azzal a' Királyához és Hazájához hűséges Tistnek, igazságot szolgáltatni.

B é c s.

A' melly egyezésre az Ausztriai priv. Nemzeti - Bank' Directioja, az eltörölte-

tett Beváltó - és Kiirtó - Deputatio munkájának általvétele végett, a' fő Státus - kormányával lépett, annak következtetésében közli itten a' folyamatban lévő Váltó és Anticip. Czéduláknak lajstromát, 's azt jövendőre, minden félesztendőben hirül adja. Bécs Jan. 16d. 1823. Gróf Dietrichstein Jozsef, a' Bank Kormányzója; 's a' t.

A' folyamatban lévő Váltó - és Antic. Czédulák' lajstroma.

	fr.	fr.
Júl. 15d. 1822, a' Beváltó - és Kiirtó - Deputatio végső számolása szerint, folyamatban volt :	— —	279,712,838
A' haszonvehetetlenek' béváltására újonnan kiadattak . . .	— —	18,001,926
Öszveséggel	— —	297,714,764
Megégettettek ellenben a' béváltott papiros-pénzből Dec. 30-dikáig 1822 .	10,000,000	
Hasonló czélra vannak rendelve	10,000,000	
Mindössze	20,000,000	
Haszonvehetetlenekből, a' fennemlített újakkal bévétettek .	18,001,926	
E' szerint marad folyamatban Dec. 31d. 1822 . .	— —	38,001,926
		259,712,838

Bécs, Dec. 31d. 1822.

Kiadta az Ausztriai priv. Nemzeti - Bank Számtartó - hivatala.

Német Ország.

Hannoverai közönséges levelek jelentik Jan. 4d. „Az állandó hideg miatt, a' víznek szűkiben vagyunk, mind a' városban mind a' vidékben, annyira hogy némelly falubeliek 3—4 órányi távolságról hordják a' vizet. — A' mint hallik, rövid időn felméréstnek az egész Királyságbeli földek, hogy a' rájuk vetett új adó annál helyesebben kivettethessék. Azt is beszél-
lik, hogy a' jövő hónap elejével egybe-
gyülnének az Ország' rendei. — A' megholt Udvari Tanácsos Osiander helyébe, Langenbeck és az ifjabb Strohmeyer Udvari Tanácsosok jöttek a' Göttingai Orvosi karhoz. A' megholtnak leczkéjit, Professor Osiander' fija folytatja.“

Közönséges tudósítások következésében, a' Jénai tanulók rendetlen magok viselete körül tett vizsgálódásoknak a' leve a' következése, hogy annak indítóji az Universitásból kitiltattak. Azután a' katonaság is visszament Weimarba.

Müncheni tudósítások szerint, az ottani királyi Udvari és Nemzeti új Játékszín, f. h. 14d. éjjel megégett. A' szerencsétlen történetről így írnak más nap a' Müncheni levelek: „Kir. Udvari és Nemzeti új Játékszínünk, a' múlt éjjel a' lángok prédájává leve. A' tűz 7 1/2 órakor ütött-ki, a': die beiden Fuchse nevezetű Operának 2d. felvonása alatt. Midőn a' színen már néhány lánglobbanások vétettek is észre, még sem tartatott a' dolog eleintén veszedelmesnek, minthogy Játékszínünknek igen hatalmas tűz öltő eszközei vannak. De csakhamar annyira erőt vett a' tűz, hogy az egész nagyszámú Publicum jónak tartván kitakarodni, kívülről vette észre, hogy az épület hátulsó részén feketén-gombolygó füst közt, erősen csapkodnak-ki a' lángok. Egy Játékszínnek égése már magában is iszonyatos, hanem itten még az

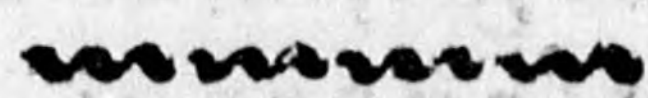
nevelte a' veszedelmet, hogy az épület egybefüggésben van a' Residentiabeli theátrummal; és bár megnyugtatószolgált is, hogy Ő Felsége a' Király és Királyné 's a' Herczeg-aszszonyok az akkori előadásnál jelen nem voltak, de a' szomszédságokban kiütött tűz miatt, nagyon nyughatatlankodtak irántok hűségesség jobbagyaik. Károly Ő Kir. Herczega azonban a' borzasztó történeten, logejában jelen volt, 's a' nyugodt léleknek mintegy mustrájául szolgált. A' szép és gazdag Játékszínnek megmentése, minden iparkodás mellett is lehetetlen lévén többé, annak megakadályoztatása is igen nagy munkába került, hogy a' tűz a' Residentiabeli theatrumba, és arról magába a' királyi várba nem kapott. A' harangok 's a' lárma-dobok egész éjjel szóllottak. Végre megvirradt, 's a' felkelő nap hamuban találta a' játékszíni művészségnek szentelt templomot, mellyben lelkünk, 's szívünk olly felejthetetlen órákat élt, 's mellyet még az előtvaló estve, teljes dicsőségében hagyott-el. A' mint hallik, keveset lehetett megmenteni a' játékszíni eszközök közül, 's az egész kárt legalább is másfél millióra lehet tenni.“

Jan. 4d. a' Menusi-Frankfurti Játékszín is kevésbe mult hogy le nem égett. Itten, az öltöző-szobában ütött-ki a' tűz, de a' mellynek szerencsére csakhamar elejét vették; hanem egy gerenda már szinte szénné vált, 's számos köntösök részint megrongáltattak, részint megégték, 's a' kár valami 4—600 forintra mehet.

P r u s s z s z i a.

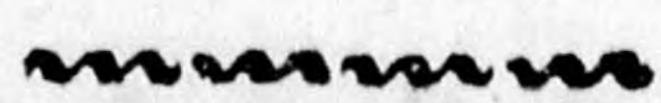
Berlini levelek jelentik f. h. 11-d: „Jan. 8d. rézsésült a' fő város azon örömben, hogy Ő Felségét, újra falai között láthatá. Ő Felsége, kísértetvén a' Koro-

na-Herczeg's az Udvarnak jelenlévő több Herczegei által, olly katonai gyakorlásra jelent-meg, a' millyet még eddig nem látánk. Az itteni Garnison t. i. osztályonként allíttatott ki, a' Lovasság gyalog, a' Partantyússág ágyúk nélkül's mindnyájan köpenyegetlen. Ő Felsége az egész sereget, sebes lépésben marschiroztatá-el maga előtt. 'Smind a' mellett is, hogy az idő hideg volt, roppant szép gyülekezett egybe, hogy a' tisztelt Monarchát, ki még kevés hetekkel ezelőtt a' Nápolyi tavaszi levegővel élt, éjszaki inneplésen köszönthesse.

Jan. 20d. a' Státus-papirosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal C. P. 83 10/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 41 3/4; Sorsvonasos Költsön 1820-ról 100 for. C.P. —; Ugyan az 1821ről 100 for. C. P. 99 3/4; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 38 3/8; 100 for. Conv. P. 249 7/8; for. V.Czban. 1 Bank-Actia 942 3/5 for. Conv. P.

Magyar Ország.

Csantavéri Plebánus Nagytiszt. Szebedics Simon Úr, ki különben is a' jótételre mindenkor készségét mutatta, most, midőn Dec. 18d. a' Vacquant Gyalog Regementnek egy osztálya azon keresztül ment volna, a' köz legénységnek egyegy icze bort adatott, a' Tiszt Urakat pedig bőven megvendégelte.

Vácson a' különféle osztályokban tanuló R. Cath. Ifjúság száma, a' mult Nov. elején kezdődött iskolai esztendőben 1048-ból áll. Ugyan is az Alsó-Városi Nemzeti Iskolában 44 férjfi- és 50 leány-gyermekek. A' Felső-Városiban 102 férjfi- és 91 leány-gyermekek. A' Közép-Városi Normalis Iskolának 1ső osztályában férjfi gyermekek 154-en, a'

2dikban 97-en; leányok pedig külön osztályban 146-an. — A' Gymnasiumban, a' kegyes Iskolák Szerzetesei alatt, öszvesen 262. — A' Püspöki Lyceumban: Világi Philosophusok Nevendék Papokkal együtt 82-en, Theologusok pedig 20-an tanulnak.

A' Rév-Komáromi Cath. és Reform. és a' Tatai Cath. Gymnasiumokban's Nemzeti-Iskolákban tanuló Ifjúságnak száma 1822-ben.

1. A' R. Komáromi Kir. Gymnasiumban a' Sz. Benedek Szerzetesei alatt:

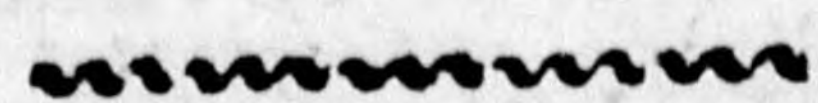
Humanisták IId. esztendőben 52. Iső eszt. 26; Grammatisták IVd. eszt. 28; IIIId. eszt. 25; IId. eszt. 43; Iső eszt. 62. A' Nemzeti 2d. Iskolában 80; Iső Iskolában 190. Öszveséggel 488. Tavaly kevesebb volt 33-mal.

2. A' Tatai Gymnasiumban a' kegyes Iskolák Szerzetesei alatt:

Humanisták IId. esztendőben 25; Iső eszt. 25; Grammatisták IVd. eszt. 34; IIIId. eszt. 31; IId. eszt. 46; Iső eszt. 36. A' Nemzeti 2d. Iskolában 32; Iső Iskolában 43. Öszveséggel 272. Tavaly több volt 20-szal.

5. A' R. Komáromi Ref. Gymnasiumban:

a) az 5d. Iskolában: Logicus 4; Poeta 5; Rhetor 9. b) a' 4d. Iskolában: Syntaxista 25; Grammatista 14. c) a' 3d. Iskolában: Conjugista 31; Declinista 39. d) a' 2d. Iskolában nagyobb Elementariusok 76. e) az Iső Iskolában kisebb Elementariusok 112. Öszveséggel 315. Tavaly olta szaporodott 42-vel.

Elegyes Dolgok.

Nagy-Britannia' három egyesült Országában 6500 Olvasó-intézet áll-fen. 260, húzomost fenálló, úgy hogy újonan vásárlott könyvek által esztendőnként gya-

rapodik; 600 ában pedig a' könyvek ke-
 rengnek forognak a' részes-társak között
 's esztendőnként eladatnak, hogy így az
 Intézet' tőkepénze neveltessék. Ezen In-
 tézetektől a' nagy nyilvános Könyvtárok
 egészen külön vagynak választva; u. m.
 mellyek, a' mindennel köz ismértek' ter-
 jesztésére nem is tartatnak olly czélerá-
 nyosoknak, mivel egyes Olvasók' külö-
 nös szükségeire nem ügyelhetnek. — A'
 260 húzomost fenálló Könyvtár 8000 ház-
 népnek szolgáltat olvasni valót; a' 600
 kerengő pedig 14,000-nek. Találatnak
 ezenkívül 150 Journal-társaságok, mel-
 lyekben 900 háznépnel több veszen részt;
 's ebből azt következtetik, hogy Angliá-
 ban, olvasás által oktatott háznép, szám-
 szerint 30,000 vagyon. Az Intézetre pe-
 dig költ egy egy háznép esztendőnként
 1/2 — 2 Guinet. Ezen Intézetek külön-
 böznek még a' nyilvános Hitelező-könyv-
 tároktól is, mellyek' számát 1500-ra te-
 szik, 's általok százezer Olvasók' szüksé-
 géről vagyon téve; melly rendszerintvaló
 Olvasók' számát, a' történet szerint valóké
 kétannyira is viszi. A' minden egy város-
 ban, faluban és viskóban találkozó kis-
 sebb Journal-egyesületek sincsenek még
 ide értve, mellyek' számát 5000-re, 's
 Olvasójikét 50,000-re teszik. De viszont
 ezektől is külön vannak a' fára, iskola,
 vagy kápolna, és egyéb kegyes vagy po-
 litica Társaságbeli könyvtárok, mellyek-
 nek többnyire, csak egy bizonyos erá-
 nyok van. Még allanak-fen 150 magán-
 társaságok is, physikai tudományok' ki-
 mivelése végett, mellyek, a' magoknak
 szükséges könyvekről és instrumentumok-
 ról, egyesült erővel gondoskodnak. E'
 szerint a' három Országok' lakosait húsz
 millióra, egyegy háznépet négy személy-

re tévén, 280,000-en vesznek részt azon
 Intézetekben. Bizonyos híradás tíz millio
 Anglusnak, tíz olvasó-intézetet ad; há-
 rom millio Skotusnak négyet; öt millio
 Irlandusnak hármát; egy millio Walesi-
 nek egyet.

Edvi Illyés Pál.

Hivatal-keresés.

Egy legjobb idejében lévő férjfi, ki
 a' mezei és vízépités-mesterségét, úgy
 a' Földmérés tudományát is theoretice és
 practice egész kiterjedésében tökélette-
 sen tudja, 's a' legújabb ízlés szerint va-
 ló pompás és gazdasági épületek' igen
 jutalmas és hamari felállításához különö-
 sen ért, és mind ezen ismereteinek szá-
 mos jeleit adta, 's arról, valamint jó er-
 kölcseről, a' legjobb hivatalos bizonyság-
 leveleket mutathat, kívánna valami nagy
 Uraságnál Építettő-Ingenieuri hivatalba
 lépni. Értekeződni lehet iránta Bécsben,
 Kusak Úrnál (Himmelpfortgasse Nr. 947).

H i r d e t é s.

Erdélyben eladóvá tétetnek 200 nagy
 fejős spanyol fajta juhok; 100 apróbbak
 és heréltek ugyan azon neműek, 's 6
 ezeknél nagyobb berbécsek. Megszerez-
 hetéseknek módja kétféleképen eshetik-
 meg, vagy t. i. egyszerre kész pénzért,
 vagy fele szép szarvas-marháért, avagy
 közönséges juhért cserébe; fele pedig
 kész pénzért. A' kinek ezen vásárláshoz
 kedve van, jelentse magát Petrásko
 Gergely Maros-Vásárhelyi Kereskedő Úr-
 nál, 's az áruban lévő juhokat, a' meg-
 írt módokon, tetszése szerint, akár most
 akár a' jövő tavasszal megszerezheti.